

SURETU ES SAFATË

KAPTINA 37

E zbritur në Mekë, pas sures En'amë, ajete: 182

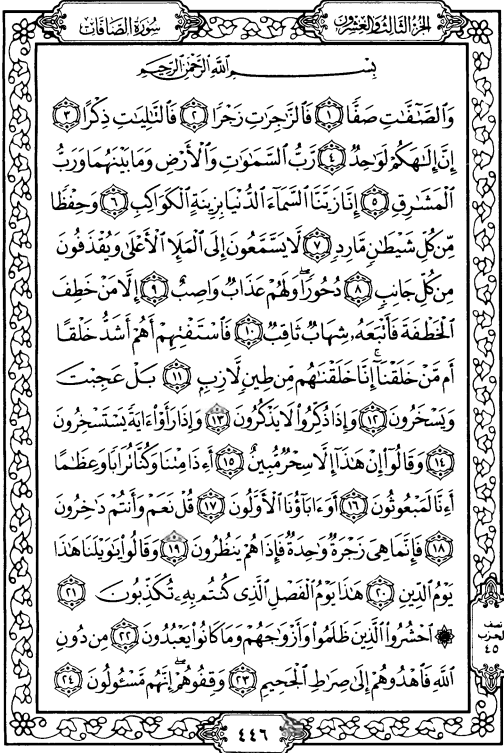
Sureja fillon me përshkrimin e engjëjve të lartë e fisnikë, të cilët zbatojnë detyrat në mënyrën më precize. Më vonë përmenden edhe xhinët se si ndiqen me një zjarr të posaçëm, i cili i djeg dhe me këtë refuzohen të gjitha ato mite të kohës së xhahilijetit, sipas së cilave mendohej se xhinët kanë një afërsi ndaj Zotit.

Për të përforcuar edhe më shumë bindjen e besimit, përmendet ajo biseda ndërmjet besimtarit dhe jobesimtarit sa ishin në këtë jetë dhe përfundimi i tyre në jetën tjetër, në xhennet dhe në xhehenem.

U bëhet një vështrim i shkurtër tregimeve për Nuhun, Ibrahimin, Musain, Harunin, Iljasin dhe Lutin, por më në detaje përshkruhet tregimi për Ibrahimin me të birin e tij Ismailin, përmes të cilit duhet marrë besimtarët përvojë e mësim se si duhet të jenë të vendosur në zbatimin e urdhërit të Zotit dhe si duhet të jenë të qëndrueshëm në raste të sprovave të ndryshme, e si shembull është besimi dhe zbatimi i urdhërit të Ibrahimit, e sabri dhe respekti i Ismailit.

Kjo sure përfundon me sqarimin se ndihma e Zotit ndaj peygamberëve, ndaj besimtarëve të sinqertë gjithnjë, në dynja e ahiret, është e pranishme.

Quhet: “Suretus Safati” - kaptina e të rreshtuarve në rreshta, e si përkujtim ndaj rrethit të lartë të engjëjve, të cilët kurrë nuk i ndahen adhurimit, lavdërimit, madhërimit të Zotit xh. sh.

SURETU ES SAFATË

Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëbërësit!

1. Pasha të radhiturit (*melaiket*), që në rreshta (*safa*) qëndrojnë.
2. Dhe nxituesit, që me nxitim shtyjnë.
3. Dhe pasha lexuesit, që lexojnë përkujtimin.
4. Është e vërtetë se Zoti juaj është vetëm Një.
5. Zoti i qiejve e i tokës e çka ka mes tyre dhe Zoti i lindjeve (*të yjeve*).
6. Vërtetë, Ne e kemi stolitur qiellin më

të afërt (*të dynjasë*) me bukurinë e yjeve.

7. Dhe me mbrojtje prej çdo djalli të prishur.

8. Ashtu që nuk mund të përgjojnë parinë më të lartë (*engjëjt më të zgjedhur*), pse gjuhen me shkëndija nga të gjitha anët.

9. Ata janë të përzënë dhe do të kenë dënim të përhershëm.

10. Përveç atij që rrëmben vullshëm, po atë e ndjek ylli që e djeg.

11. Ti pra, pyeti ata (*idhujtarët*): a janë ata krijesë më e fortë, apo çka Ne krijuam. Ne i krijuam ata prej një balte që ngjitet.

12. Por ti je i habitur, e ata tallen.

13. E kur këshillohen, ata nuk marrin parasysh këshillën.

14. E kur shohin ndonjë mrekulli, ata nxitin në përqeshje.

15. Dhe thanë: “Ky (*Kur’ani*) nuk është tjetër vetëm se magji e kulluar.”

16. A, pasi të vdesim ne, të bëhemi dhë e eshtra të kalbur a do të ringjallemi?

17. A edhe të parët tanë të hërshtëm!

18. Thuaj: “Po, bile ju do të jeni të nënçmuar!”

19. Ajo do të jetë vetëm një britmë, kur qe, ata të ngritur shikojnë.

20. E thonë: “O, të mjerët ne, kjo është dita e gjykimit!”

21. Kjo është dita e ndasisë që ju e konsideruat rrenë.

22. Tuboni ata që ishin zullumqarë, shoqërinë e tyre dhe ata që i adhuruan.

23. (*adhuruan*) Pos Allahut, orientoni rrugës së xhehimit!

24. Ndalni ata, sepse do të merren në përgjegjësi.

25. Çka keni që nuk ndihmoni njëri-tjetrit?*

26. E, ata sot janë dorëzuar në tërësi.

27. E kthehen e ia hedhin përgjegjësinë njëri-tjetrit.

28. (Të shtypurit) u thonë (atyre të parëve): “Ju ishit që na vinit neve nga ana e djathtë (na pengonit prej së vërtetës).”

29. Ata (paria) u thonë: “Jo, ju vetë nuk ishit besimtarë.”

30. Ne nuk kemi pasur ndonjë pushtet ndaj jush, por ju vetë ishit që nuk respektuat (porositë e Zotit).

31. E, ajo thënia (premtimi) e Zotit tonë u vërtetua kundër nesh, e s’ka dyshim se ne po e shijojmë (dënimin).

32. Ne u ofruam juve rrugën e humbjes, ashtu sikurse edhe vetë ishim të humbur.

33. Dhe atë ditë ata do të jenë në dënim të përbashkët.

34. Kështu Ne veprojme me kriminelët.

35. Për arsye se kur u thuhet atyre: Nuk ka Zot tjetër përveç Allahut, ata e mbanin veten lart.

36. Dhe thoshin: “A do t’i braktisim ne zotat tanë për një poet të çmenduar?”

37. Jo, (nuk është çka thonë ata) por ai u solli të vërtetën dhe vërtetoi të dërguarit e parë.

38. Ju, pa tjetër do të përbetoni dënimin më të ashpër.

39. Dhe nuk ndëshkoheni për tjetër, përveç për atë që vepruat.

40. Me përjashtim të robëve të Allahut që ishin të sinqertë,

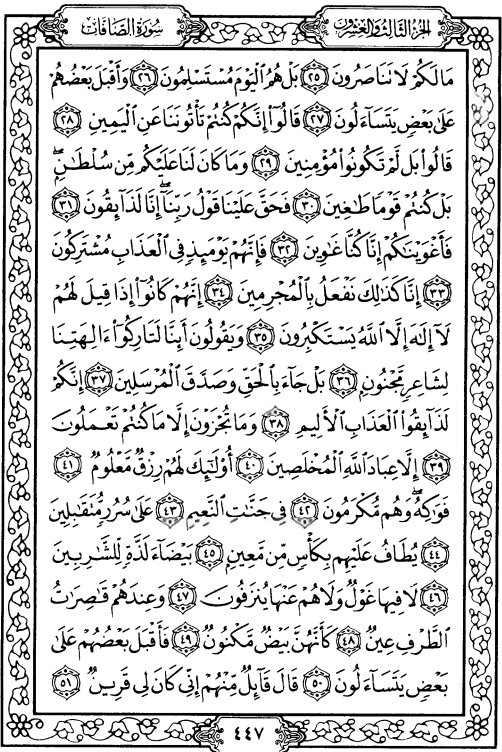
41. Të tillët janë ata që kanë furnizim të dalluar,

42. Pemë të llojlojshme, ata janë të nderuar,

43. Në xhennete të begatshme,

44. Të mbështetur në kolltukë me fytyrë nga njëri-tjetri,

45. Atyre u bëhet shërbim me gota (me

verë) nga burimi,

46. E bardhë (vera), që ka shije për ata që e pinë,

47. Prej asaj nuk ka dhembje koke, e as që ata do të dehen nga ajo,

48. E pranë tyre janë (hyritë) symëdhatë me shikim të përlulur,

49. Sikur ato të jenë inxhi e paprekur (dhe e ruajtur).

50. I qasen njëri-tjetrit e bisedojnë,

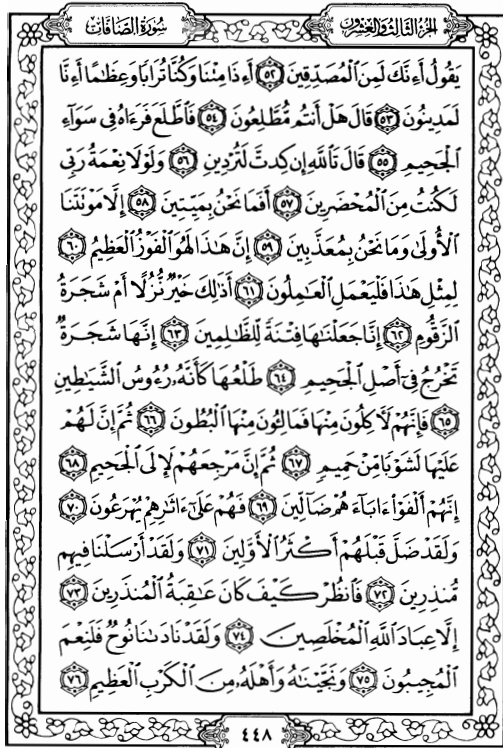
51. Prej tyre njëri flet e thotë: “Unë kam pasur njëfarë miku,”

* Betimi i shprehur në ajetet e para, kuptohet prej shkronjës “V” - vavul kasemi, i thuhet në arabishte. Zoti betohet në çka të dojë, e njerëzit nuk kanë të drejtë të betohen në diç tjetër, përpos në Allahun. Betimi zakonisht bëhet për të vërtetuar ndonjë send a çështje. Atë që e thotë Zoti është e vërtetë e sigurt, edhe pa betimin e Tij, mirëpo, derisa njerëzit janë të mësuar të betohen mes vete për të larguar dyshimin, Zoti betohet, pse është mëshirues ndaj robëve të vet dhe në këtë mënyrë u ndihmon edhe më shumë në forcimin e besimit të tyre. Këtu duhet përcjellë me vëmendje këto betime, pse betuesi është Zoti.

Vetë betimi i Zotit në engjëj na jep të kuptojmë për rëndësinë e tyre. Engjëjt e rreshtuar në radhë, na paraqesin urtësinë e tyre në adhurim ndaj Zotit, në zbatimin e detyrave me kujdes të madh. Engjëjt që shtynë dhe nxisin janë ata që i vënë në lëvizje retë, që ndalin njerëzit prej punëve të këqia, e engjëjt që lexojnë janë ata që u sjellin pejjgamberëve shpalljet e Zotit, u sjellin në kujtesë përkujtimin ndaj Zotit njerëzve të mirë - evlija.

Qielli më i afert është i stolisur me yje për tri çështje: të goditen e të digjen xhinët që përipien të vështrojnë se çka bisedohet tek engjëjt më të lartë, t’i ndihmojnë njerëzit që me dritën e tyre të orientohen dhe si bukuri e vetë qielli.

Pejjgamberi dhe besimtarët mahnitën kur lexojnë këto pjesë të Kur’anit që tregojnë për madhësitë e pakufishme të Krijuesit, ndërsa jobesimtarët përqeshin Muhammedin për këtë lexim, mohojnë mundësinë për ringjallje, por për këtë qëndrim të tyre do të vajtojnë veten në ditën e kijametit.

52. thoshte: "A je ti prej atyre që besojnë se.

53. kur të jemi vdekur, të jemi bërë dhë e eshtra të kalbur, do të jemi të shpërblyer për vepër?"

54. Ai (besimtari në xhennet) thotë: "A vini ju të shikojmë?"

55. Ai shikon dhe e vëren atë (mikun) në mes të xhehenimit,

56. Ai thotë: "Pasha Allahun, për pak

më rrezove (në xhehenem) edhe mua.

57. Dhe sikur të mos ishte dhuntia e Zotit tim, unë do të isha bashkë me ty në zjarr.

58. Dhe ne nuk do të vdesim më.

59. Përveç asaj vdekjes sonë të parë dhe ne nuk do të dënohemi më!"

60. Vërtet, ky është ai sukcesi i madh,

61. Për një shpërbllim të këtille le të veprojne vepruesit.*

62. A kjo pritje (me shpërbllim prej Allahut) është më e mirë, apo pema e (Zekum-it)?

63. Ne atë e kemi bërë sprovë për zullumqarët.

64. Ajo është një pemë që mbin në fund të xhehenimit.

65. Pema (fruti) e saj është sikurse koka dreqërisht.

66. E ata do të hanë nga ajo dhe do të mbushin barqet prej saj.

67. Pastaj, ata do të kenë kundrejt atij ushqimi edhe ujë të valë.

68. Mandej kthimi i tyre është në xhehenem.

69. Ata i gjetën dhe shkuan pas prindërve të tyre të humbur.

70. Ata u ngutën dhe shkelën hapave të tyre (pa menduar).

71. Po, edhe para këtyre (popullit tënd) shumica e popujve të kaluar ishin të humbur.

72. Ne atyre u patëm dërguar pejgamberë.

73. E shif se si ishte përfundimi i atyre, të cilëve u qe tërhequr vërejtja.

74. Me përjashtim të robëve të Allahut që ishin të sinqertë.

75. Për Zotin Neve na pat thirrur në ndihmë Nuhu, Ne jemi përgjegjës të mirë.

76. Dhe Ne e shpëtuan atë dhe familjen e tij prej asaj të keqe të madhe.

* Mhohesit e të vërtetës përpiqen t'ia hudhin fajin njëri-tjetrit, dhe ata që kishin qenë më të dobët në dynja u thonë atyre që kishin qenë si prijës: Ju na erdhët nga e djathta, nga e vërteta, nga feja dhe na penguat prej saj, ose na erdhët me betim, e ne u besuam, ose na erdhët nga ana e djathtë që ndër arabë ishte shenjë fatbardhësie etj.

Paria përgjigjen se ata nuk bënë tjetër përveç asaj që ishin edhe vetë, u vumë juve në rrugë të gabuar ku ishim edhe vetë, por jo me dhunë, andaj edhe ne edhe ju e merituan.

I ashpër është dënim i zjarrit, por kur u thuhej atyre se s'ka Zot tjetër pos Allahut, ata bëheshin kryeneçë e thoshin: a do t'i lëmë zotat tanë për fjalë të Muhammedit, për fjalë të një poeti e të çmenduri?

Njerëzit e sinqertë, besimtarët e denjë do të jenë në xhennete të begatshme, e përveç ushqimeve të llojlojta, koltukëve, do t'u bëhet shërbim edhe me pije, me gota të mbushura me verë të bardhë si bora, të marrë prej vetë burimit në xhennet, verë që nuk shkakton kokëdhembje as deheje, është plot shije. Pranë vetes kanë edhe hyritë, syzeza e symëdha. Kënaqen në bisedë mes vete. I përkujojnë ngjarjet e dynjasë, shkojnë e i shohin ata që, edhe nuk besonin edhe përpiqeshin t'i largojnë prej besimit edhe të tjerët, duke u thënë se nuk ka ringjallje, nuk ka shpërbllim as dënim. Por besimtarët tash tallen me ata në xhehenem e u thonë: ishim në dynja, vdiqëm, u ringjallëm, tash më nuk ka vdekje, për neve nuk ka ndëshkim, përgjithmonë jemi në xhennet, shpëtim i madh, për këtë është dashur të veprohet.

77. E pasardhësit e tij i bëmë ata që vazhduan jetën.

78. Dhe Ne ua lamë atë kujtim për njerëzit e ardhshëm.

79. Selam i qoftë Nuhut (prej Allahut e prej krijesave) në mbarë botën (si kujtim ndaj tij).

80. Ne kështu i shpërblejmë të mirët.

81. Vërtet, ai ishte prej robëve tanë që janë besimtarë.

82. E pastaj i përmbytëm në ujë të tjerët (që nuk besuan)*.

83. Edhe Ibrahim ishte i grupit të tij.

84. Kur Zotit të vet iu bind me zemër

të pastër.

85. Kur babait të vet dhe popullit të vet u tha: “Çka është ajo që ju adhuroni?”

86. A në vend të Allahut doni zota të trilluar?

87. Çka është mendimi juaj ndaj Zotit të botëve?

88. Dhe atëherë u lëshoi një shikim yjeve,

89. E tha: “Unë jam i sëmurë!”

90. Ata u kthyen dhe u larguan prej tij.

91. Ai u drejtua kah zotat e tyre dhe u tha “A nuk po hani ju?”

92. Çka keni pra, që nuk po flitni?

93. Iu afrua atyre ngadalë, duke u mësuar me të djathtën (me fuqi).

94. Ata (populli) iu afruan atij me të shpejtë (sigurisht e qortuan).

95. Ai (Ibrahimi) tha: “A adhuroni atë që vetë e keni gdhendur?”

96. E Allahu ju krijoi juve edhe atë që e punoni.

97. Ata thanë: “Ndërtonja atij një vend dhe hudhne atë në zjarr!”

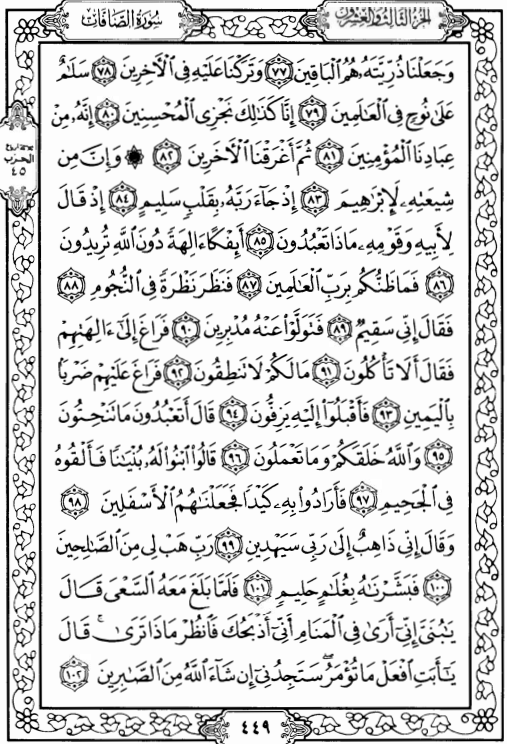
98. Ata i menduan atij një kurth, kurse Ne i mposhtëm ata të nënçmuar*.

99. Ai tha: “Unë po shkoj aty ku më urdhëroi Zoti im, e Ai më udhëzoi!”

* Pas përshkrimit të kënaqësive të atyre në xhennet, vjen mjerimi i atyre që do të jenë në xhehenem. Përmendet “shexheretuz Zekum” - pema e neveritur, dhe përmendja e kësaj peme që do të mbijë në xhehenem dhe që prej saj do të ushqehen banuesit e tij, shkaktoi polemikë të madhe, ngase kundërshtarët u përpoqën të shërbehen me këtë pemë si të pamundshme dhe ta shpallin Muhammedin rrenacak.

Si duket arabët dinin për një pemë të tillë në krahinën Tuhamë, e që ishte e idhët dhe me erë shumë të keqe, pra ishte një pemë e keqe. Ka mendime se fjala është për një pemë helmuese që copëton zorrët dhe lukthin, e ka mendime se kjo ishte pemë e panjohur. Sido që të jetë, Kur’ani përshkruan vuajtjet dhe mjerimet e atyre që duke mos menduar për fuqinë e të madhit Zot, ndoqën gjurmët e të humburve dhe humbën edhe vetë.

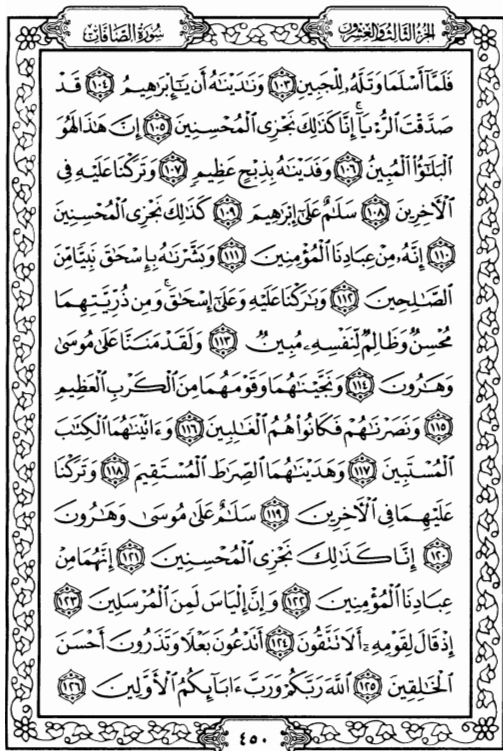
Për përjekjet e Nuhut, të cilat i bëri në emër të Zotit, për mundimet dhe vuajtjet që i përjetoi duke thirrë në besim për Zotin Një, e edhe si babai i dytë i njerëzimit pas Ademit dhe pas vërshimit, mbeti përkujtim i lavdishëm ndër të gjitha krijesat e botës, pra edhe Zoti e përshëndeti me fjalën Selam.

100. Zoti im, më dhuro mua (një fëmijë) prej të mirëve!

101. Ne e gëzuan atë me një djalë që do të jetë i butë (i sjellshëm).

102. Dhe kur arriti ai (djali) që së bashku me të (me Ibrahimin) të angazhohet në punë, ai (Ibrahimi) tha: “O djali im, unë kam parë (jam urdhëruar) në ëndërr të pres ty. Shiko pra, çka mendon ti?” Ai tha: “O babai im, punoja atë që urdhërohesh, e ti do të më gjesh mua, nëse do Allahu, prej të durueshmëve!”

103. E kur ata të dy iu dorëzuan urdhërit të Zotit dhe përmbysi atë në fytyrë (në ballë).

104. Ne e thirrëm atë: "O Ibrahim!"

105. Ti tashmë e zbatove ëndrën! Ne kështu i shpërblejmë të mirët!

106. Vërtet, kjo ishte sprovë e qartë.

107. Ne e shpaguam atë me një të therrur (kurban) të rëndësishëm.

108. Dhe ndaj tij Ne lamë përkujtim të

mirë ndër popujt e ardhshëm.

109. Selam (shpëtim e paqë) pastë Ibrahim!

110. Kështu, në këtë mënyrë ne i shpërblejmë bamirësit.

111. Vërtet, ai ishte nga robërit Tanë besimtarë.

112. Dhe Ne e gëzuam atë me (një djalë tjetër) Is-hakun, pejgamber prej të mirëve.

113. Dhe Ne i dhuruam bekim atij dhe Is-hakut e prej pasardhësve të atyre dyve do të ketë punëmirë e të ndershëm, e edhe dëmtues të hapët të vetvetes.*

114. Pasha madhërinë Tonë, Ne u dhamë të mira edhe Musait e Harunit.

115. I shpëtuam ata dhe popullim e tyre prej një mjerimi të madh.

116. Ne u ndihmuam atyre dhe ata ngadhënjyen.

117. Atyre dyve u dhamë librin e përsosur e të qartë.

118. Dhe të dy ata i udhëzuan rrugës së drejtë.

119. Përkujtim të këndshëm ndaj të dyve kemi lënë në popujt e mëvonshëm.

120. (Përkujtimin) "Selamun" - qofshin të mëshiruar Musai e Haruni.

121. Kështu, në këtë mënyrë Ne i shpërblejmë bamirësit.

122. Vërtet, ata të dy ishin besimtarë nga robërit Tanë.

123. Edhe Iljasi ishte prej të dërguarve Tanë.

124. Kur ai, popullit të vet i tha: "A nuk jeni kah frikësoheni?"

125. A e adhuron "Ba'el-in" (emër i një statuje) e braktisni adhurimin ndaj më të mirit që është Krijues?

126. Allahun, Zotin tuaj dhe Zotin e prindërve tuaj të hershëm!"

* Rreth veprës dhe jetës së Ibrahimit janë dhënë shpjegime edhe në sure të tjera të Kur'anit, por në çdo rrefim për të si dhe për pejgamberët e tjerë, ka diçka që nuk është thënë në rrefimin tjetër, andaj edhe pse duket si përsëritje, në realitet nuk është ashtu.

Këtu përmendet rasti kur Ibrahim i shikon yjet, ashtu siç e kishin zakon ata kinsë të zbulojnë të fshehtën nëpërmjet tyre, e edhe Ibrahim gjoja se zbuloi se do të jetë i sëmurë, andaj nuk shkoi me ta në kremte, e kishte vendosur të mbetet vetë dhe t'i thejx idhujt. Thuhet se ishin shtatëdhjetë e dy statujat të stolive të ndryshme, madje edhe të arit.

Populli vinte e vendoste para statujave lloje të ndryshme ushqimesh si flijim në mënyrë që atyre t'u shtohet bereqeti, andaj ai (atyre u thoshte: "pse s'po hani?" Ne një sapatë që kishte me vete Ibrahim i theu ato dhe kur i pa ashtu të therra, populli gati u çmend. Ata vendosin ta dëgin, por Zoti e shpëton.

Pasi largohet prej atij populli, e lut Zotin t'i falë ndonjë fëmijë e Ai i fal Ismailin. Për fëmijën që do t'i lindet, Zoti e gëzon me tri myzhde: do të jetë djalë, do të arrijë moshën për të qenë i vetëdijshëm në sjellje dhe do të jetë i dëgjueshëm.

Kur arrin Ismaili t'i bashkohet në punë babait të vet, Ai frymëzohet prej Zotit se do të duhej therrur djalin. Ibrahim i tregon ëndrën, por kërkon edhe mendimin e djalit, ashtu që puna t'i vijë më lehtë. Vërtet, djalë i dëgjueshëm, i mbështetur se do t'i japë durim Allahu, babait të vet i tha zbatoje urdhërin e Zotit. Ibrahim i dashur i Zotit, mbeti përkujtim i dalluar ndër të gjithë njerëzit, andaj të gjithë e nderojnë, e lavdërojnë dhe i shprehin mirënjohje.

127. Ata e përgënjeshtuan, andaj ata medoemos janë të sjellë në xhehenem.

128. Me përjashtim të robërve besnikë ndaj Allahut.

129. Edhe ndaj tij kemi lënë përkujtim të mirë në të ardhshmit.

130. "Selamun" - qoftë i mëshiruar Ijasi (ose edhe besimtarët e Ijasisit).

131. Kështu, në këtë mënyrë Ne i shpërblejmë bamirësit.

132. S'ka dyshim, ai ishte besimtar nga robërit Tanë.

133. Edhe Luti, pa mëdyshje ishte prej të dërguarve Tanë.

134. Kur Ne e shpëtuan atë dhe tërë familjen e tij bashkë.

135. Përveç një plake (*grua e tij*) që mbeti me të dënuarit.

136. Pastaj të tjerët i rrënuam.

137. E ju (*mekas*) me siguri kaloni atypari mëngjes (*ditën*)

138. e mbrëmje (*natën*). Pra, a nuk mblidhni mend?

139. Edhe Junusi ishte një nga të dërguarit Tanë.

140. Kur iku te anija që ishte e mbushur plot (*udhëtarë*).

141. E ai mori pjesë në short, po humbi (*i ra shorti atij*).

142. Dhe atë e kafshoi (*e gëlltiti*) peshku, zatën ai ishte që e meritoi qortimin.

143. E sikur të mos ishte ajo që ai kishte genë prej atyre që shumë e përmendin Zotin.

144. Ai do të mbetet në barkun e tij deri në ditën e ringjalljes.

145. E Ne e hodhëm në një tokë pa bimë (*shkretëtirë*), ndërsa ai ishte i sëmurë.

146. Dhe Ne bëmë që për të të mbijë një bimë (*t'i bëjë hije*) nga kungulli.

147. Ne (*pastaj*) e dërguam atë te njëqindmijë e më shumë.

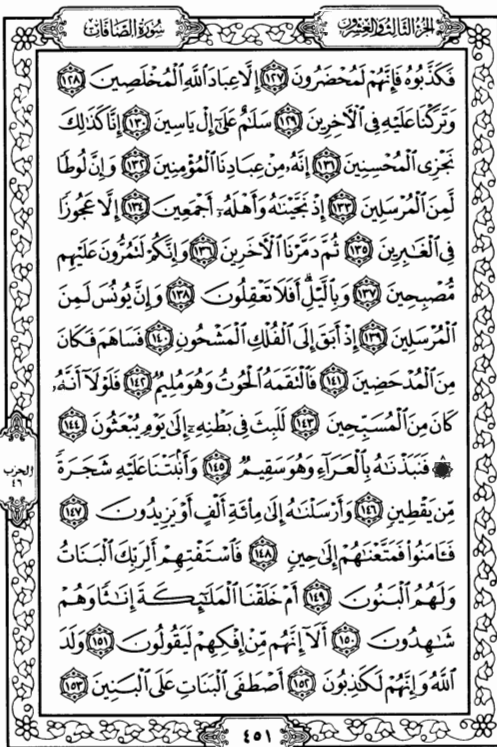
148. E ata i besuan, e Ne ua vazhduam atyre të përjetojnë për deri në një kohë.*

Pas një kohe ia fal Zoti edhe një djalë, Is-hakun, prej guas Sare, e nëna e Ismailit e kishte emrin Haxhere. Këtu jepet shenjë se prej pasardhësve të tij do të ketë njerëz shumë të mirë, por edhe të këqinj, e ky është një fakt se prej të mirit lindet edhe i keqi, por kjo nuk është e metë as turp për të mirin.

* Pas rrefimit për Ibrahimin, i cili edhe quhet babai i pejgamberëve, sepse në mes të Nuhut e Ibrahimit, që thuhet se ishte një periudhë prej dy mijë e gjashtëqind e katërdhjetë vjetësh, përmenden vetëm dy pejgamberë, Hudi dhe Salihu, e gjithashtu edhe para Nuhut, përmenden: Ademi, Idrisi, Shiti; numri më i madh i pejgamberëve duket se rrjedhin prej pasardhësve të Ibrahimit; bëhet një rrefim i shkurtër edhe për disa pejgamberë si: Musai, Haruni, Ijasi, Luti dhe Junusi.

Populli i Ijasisit adhuronte një idhull të madh dhe e quanin Ba'1, e vendi ku gjendej quhej Bekk, dhe ashtu, edhe tash ai vend quhet "Ba'lebekkë" gjendet diku në Lindjen e Afërt, atëherë ishte territor i Shamit.

Për Junusin thuhet se i pezmatuar, përse nuk i erdhi ndëshkimi popullit që e përgënjeshtroi, u largua prej tij në një bregdet, aty hasi në një anije të mbushur përplot. Erërat dhe valët e detit e tronditën anijen, drejtuesit e anijes thanë se aty është një njeri që ka ikur prej zotëriut të Vet, ai duhet ta hedhë veten në ujë për të shpëtuar

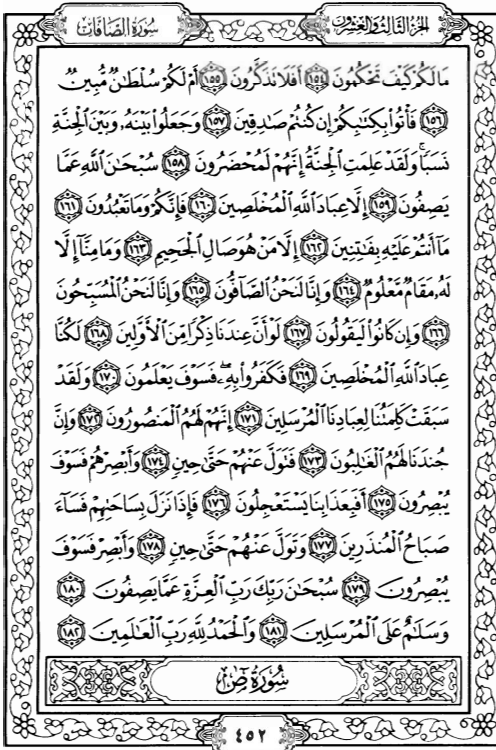
149. E ti (*Muhammed*) pyeti ata (*idhujtarët*): "A të Zotit tënd janë vajzat, kurse të tyre djemtë?"

150. Apo, Ne i krijuam engjëjt femra, e ata ishin dëshmitarë (*kur Ne i krijuam engjëjt femra*)?!

151. Vini re se si ata nga trillimet e tyre thonë:

152. "Allahu ka lindë!" S'ka dyshim se ata janë gënjeshtarë (*kur thonë se engjëjt janë bijat e Zotit*).

153. A thua vajzat Ai i ka bërë më të zgjedhura se djemtë?

154. Po ç'keni ju kështu, si po gjykoni ashtu?

155. A nuk jeni duke menduar?

156. A mos keni ju ndonjë argument të sigurt?

157. Sillnie pra, librin tuaj, nëse është si thoni ju!

158. Ata (*idhujtarët*) pohuan mes Tij e mes engjëjve (*xhinëve*) lidhmëri farefisnore, po *xhinët* e dinë se ata (*idhujtarët*) janë të hedhur në zjarr.

159. Allahu është i pastër nga ajo çka i përshkruajnë.

160. Ata (*engjëjt*) janë vetëm robër të

anija pa u fundosur. Në mes tyre u hodh shorti dhe i ra Junusit, e ai kërceu në det, por e kapi peshku, kuptohet e dinte veten se kishte gabuar. Mirëpo, derisa ai kishte qenë njeri shumë adhurues ndaj Zotit, Madhëria e Tij e urdhëron peshkun dhe ai e hedh në breg. Vendi ku del ai ishte viran, pa asnjë bimë, e ai ishte i molisur, për ta shpëtuar nga vapa dhe nga mizat, Zoti bën që të mbijet një bimë nga familja e kungullit, që ka hije të dendur dhe mizat nuk i afrohen dhe ashtu e shpëton.

* Pas rrefimit për pejgamberët dhe për ndëshkimet që i përjetuan popujt e padëgjueshëm, përshkruhet qëndrimi i idhujtarëve mekas, të cilët shpifnin trillime se gjoja engjëjt janë bija të Zotit, se Zoti ka fëmijë, se në mes Zotit dhe engjëjve (*ose xhinëve*) jekziston një lloj lidhmërie farefisnore ose lidhmëri miqësore. Zoti xh. sh. përmes Kur'anit sjell argumente bindëse, të cilat edhe në mënyrë logjike mposhtin thëniet e trilluara të idhujtarëve.

sinqertë të Zotit (*ata nuk i përshkruajnë gjë*).

161. E, as ju dhe as ata që i adhuroni, ndaj Atij (*besimit në Zotin*),

163. Përveç atij që është i gjykuar për xhehenem.

164. E, nuk ka prej nesh (*grupit të engjëjve*) që nuk e ka vendin (*detyrën, pozitën*) e vet të njohur.

165. Edhe ne (*engjëjt*) jemi të rreshtuar (*në adhurim*),

166. Dhe ne jemi që i bëjmë tesbih (*mohojmë se Ai ka të meta*).

167. Po edhe pse ata ishin që thoshin:

168. Sikur të gjendej tek ne ndonjë libër nga të parët,

169. Ne do të ishim robër të Allahut, të sinqertë.

170. Po (*kur u erdhi libri*), ata e mohuan atë (*Kur'anin*), e më vonë do ta kuptojnë.

171. E tashmë fjala (*premtimi*) e jonë u është dhënë më parë robërve tanë të dërguar,

172. se ata, pa dyshim do të jenë të ndihmuar.

173. Dhe se ushtria jonë do të jenë ata ngadhënjësit.

174. Prandaj, për një kohë, ti (*Muhammed*) hiq tyre.

175. E ti vështroji ata se edhe ata do ta shohin (*ndihmën tonë ndaj juve besimtarëve*).

176. A mos po kërkojnë shpejtimin e ndëshkimit tonë?

177. E kur të vjen ai (*dënimi*) në territorin e tyre, mëngjes i shëmtuar do të jetë për ata që u ishte tërhequr vërejtja.

178. E ti largohu për një kohë prej tyre,

179. Dhe ti vështroi se edhe ata më vonë do të shohin.

180. I pastër e i lartë është Zoti yt, Zoti i gjithfuqishëm nga ajo që ata i përshkruajnë.

181. Çdo e mirë qoftë ndaj të dërguarëve.

182. Dhe falënderimi i qoftë Allahut, Zotit të gjithësisë!*